

ABANS D'ARA

PECES HISTÒRIQUES TRIADES PER JOSEP MARIA CASASÚS

CATEDRÀTIC EMÈRIT DE LA UPF I MEMBRE DE L'IEC

De l'article de Rovira i Virgili (Tarragona, 1882 - Perpinyà, 1949) a *La Revista* (15-V-1915) que esmenta Lluís Costa, professor a la Universitat de Girona, en l'obra *Prensa comarcal. La memòria de la vida quotidiana de Catalunya*, acabada d'editar per l'Associació Catalana de Premsa Comarcal. El panorama desolador descrit per l'autor respecte al català no ha canviat pas en cent anys, agreujat ara en el consum de televisió i xarxes socials.

A Catalunya es publiquen uns cent setanta periòdics, entre diaris i no diaris. La meitat d'ells, amb poca diferència, estan redactats en llengua catalana. N'hi ha alguns de bilingües. La majoria dels qui estan redactats en llengua castellana, publiquen sovint treballs en català. Emperò, aquestes dades, de les quals sembla deduir-se que la llengua catalana té en la premsa nostra un lloc almenys igual al de la llengua castellana, són enganyoses. La proporció en el nombre de periòdics no és la mateixa que en el nombre dels llurs llegidors. Per tot Catalunya s'escampen els diaris de Barcelona; i és sabut que, tret de dos, són escrits en castellà. El tiratge total de la premsa catalana en castellà és enormement superior al de la premsa catalana en català. D'altra banda, entren cada dia a Catalunya molts milers de periòdics

La premsa catalana (1915)

madrileny. Aquest nodriment moral que és el periòdic dels nostres dies, el reben en llengua estranya més del noranta per cent dels llegidors catalans. Constitueix aqueix fet una forma de vassallatge que Catalunya pateix. És un dolor i és una vergonya. La preponderància, dins la nostra pàtria, del periòdic i del llibre castellans, ens converteix espiritualment en una colònia. No podem resignar-nos a tal estat de coses. Hem de lluitar contra d'ell. Hem de mantenir davant d'ell una constant revolta interior, que ens dugui a treballar pel restabliment d'aquella plenitud d'imperi que per al nostre idioma demanava En Prat de la Riba en son discurs presidencial de la Mancomunitat de Cata-

lunya. [...] No trobarem, emperò, probablement, ciutat o vila catalana que no tingui entre sos veïns dos o tres homes capaços de fer un setmanari seriós i ben escrit. [...] Al nostre parer, la premsa comarcal hauria de tenir un caràcter tot diferent de la premsa barcelonina, puix és completament diversa la missió que li pertoca. Ara pot remarcar-se una nociva tendència a imitar les seccions dels diaris de la capital. Així veiem aparèixer cada dia noves seccions d'*Ecós* i de *Glossari* [la secció diària d'Eugeni d'Ors *Xènius* a *La Veu de Catalunya*]. Creiem que no és aquest el camí millor. Un periòdic comarcal ha de tenir fesomia pròpia. No ha d'ésser com un diari de Barcelona en petit. La premsa barcelonina tampoc és, per cert, gaire bon model...

Antoni Rovira i Virgili 1915

